

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๔๔

ภวนาต้องมัสติ

สรุปทองคำวันที่ ๒๔ เมื่อวานนี้ ทองคำได้ ๑๔ บาท ๔๐ สตางค์ ดอลลาร์ได้ ๒๓๔ ดอลลาร์

วันพรุ่งนี้จะให้เขาเอาของไปส่งภูว เพราะเราจวนไปกรุงเทพแล้ว เอาของไปส่งภูวก่อนจะไปกรุงเทพ สำหรับภูววันนี้ต้องให้เป็นประจำเดือนตลอดมา พอจวนสิ้นเดือนแล้วก็ไปส่งที่นี้ ๗ เป็นประจำ พอปลายเดือนจวนสิ้นเดือนเริ่มแต่วันที่ ๒๕-๒๖ ไปถึงวันที่ ๒๘-๒๙ ไม่เคยถึงวันสิ้นเดือน ส่งทุกเดือน สถานที่นี้มันลำบากที่การโคจรบิณฑบาต เราคิดว่าต่อไปนี่ก็จะมีพระเณรอยู่บ้าง หลังจากเราตายไปแล้วจะไม่ได้ส่งอย่างนี้ ก็ตามมีตามเกิด เราคิดว่าหมู่บ้านแถวนี้ทุกวันนี้ก็เริ่มมากขึ้นแล้ว เช่น บ้านสำราญ แต่ก่อนไม่มี ตอนที่ท่านอาจารย์ฝันไปพัก ไปพักก็ชั่วระยะ ไปพักที่นั่นไม่มีบ้านผู้บ้านคน สถานที่เหมาะสมมากก็อยู่ไม่ได้เพราะไม่มีที่โคจรบิณฑบาต

จากนั้นมาท่านอุทัยก็ไปอยู่ที่นั่น ก็มีพระสององค์สามองค์อยู่ในย่านนี้ บิณฑบาตพออุโถพอชีวิตเป็นไป ท่านก็ทนอยู่นาน เราก็ทราบข่าวมาตลอดเหมือนกันแต่ยังไม่มีโอกาสไปดู พอเวลาว่างมีโอกาสบ้างก็ไปดู ไปดูก็ดูจริง ๆ ไปเที่ยวดูหมดเลย อยู่ที่ไหน ๆ หัวใจหรือลมหายใจเรามีคุณค่า ๆ ถ้าสติได้จับตัวของเราจับจิตของเรา ที่เรียกว่าสติรอบตัวแล้ว จะแสดงควมมีคุณค่าเด่นชัดในตัว ๆ นั้น ไปอยู่ที่ไหนที่ไหนรู้สึกมีคุณค่า ๆ นั้นเห็นไหมสติเป็นของเล็กน้อยเมื่อไร สติคือความระลึกรู้ แป๊บเข้ามาเตือนเจ้าของ ๆ แป๊บเข้ามาก็ดับไป ๆ เรียกว่าสติ ปัญญาใคร่ครวญเหตุผลต้นปลายดีชั่วต่าง ๆ วิ่งรอบอยู่กับสติ สติเป็นผู้จับยึดเป็นหลักไว้ ถ้าสติไม่มีปัญญาเกิดไม่ได้ สติต้องหยั่งรากไว้เสมอ ที่นี้ปัญญาค่อยพิจารณา ๆ

เวลาเราไปอยู่ที่เช่นนั้น นั่งอยู่ไหนมันก็ได้จัดได้จางนะ นั่งรมไม่รมไหนไม่ได้จัดได้จาง มันหากเป็นอยู่ในตัวพูดไม่ถูกนะ คือสติความรู้อยู่กับตัวนี้ทำให้รู้ทุกสิ่งทุกอย่างไปเรื่อย ๆ ในสิ่งที่เป็นสารประโยชน์ซึ่งควรจะเป็นประโยชน์แก่ตัวเอง อะไรที่ไม่เป็นสาระมันก็ทราบไปตาม ๆ กัน มันปิดของมัน ๆ ออกไป นี่ท่านผู้ปฏิบัติธรรมหาความสุขเข้าสู่ใจ จะหาจุดอื่นใดที่เข้าสู่ใจให้เป็นความสุขนี้อย่าหวังในสามแดนโลกธาตุนี้ ไม่มีใครเกินพระพุทธเจ้าที่เรียกว่าความฉลาดแหลมคมเป็นจอมโลก คือพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ นี่คือผู้ชวนหาความสุขให้โลกทั้งหลายได้สัมผัสอ้าปากได้บ้าง คือพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์

เราอย่าไปเข้าใจอย่างที่เรารังเกียจอยู่ว่าเป็นศาสดาเอก เอกันี่มันเอกตาข้างเดียว ถ้าหากว่าตาข้างหนึ่งบอดแล้วหมดเลย นี่ก็คือกิเลสหลอกคน พวกนี้มันพวกตาเอก ตาข้างเดียว ข้างหนึ่งกิเลสเอาไปกินหมด ถลุงตลอดเวลา ข้างหนึ่งกำลังแย่งกันอยู่กับธรรมเวลานี้ เราจะไปทางไหนพิจารณาซิ อันนี้มันกุมอำนาจไว้ทุกวันนี้สัตว์โลกจึงหาความสุขไม่ได้ ฟัน้องทั้งหลายว่าหลวงตานี้พูดโกหกเหวอ เราจะเปิดหูกให้ดูถ้าหากว่าพอมิตาบังนะ มันเป็นอย่างใจธรรมพระพุทเจ้า ถึงได้หลับกันไม่รู้เนื้อรู้ตัวตลอดไป นี่ ยังจะจมไปตลอดนะถ้าไม่ฟังคำสั่งสอนพระพุทเจ้า เหล่านี้มีแต่ชนกอกทุกขให้สัตว์โลกทั้งหลายได้รับความเดือดร้อนทุกหย่อมหญ้าว่างั้นเลย

กิเลส ๆ ความโลภได้ไม่พอ เป็นไฟเผาหูกไปก่อนอื่นนะ ความโกรธเมื่อไม่สมหวังหรือกระทบกระเทือนไม่ชอบใจสิ่งใด นั้นละเกิดเหตุขึ้นมาทะเลาะเบาะแว้ง แล้วฆ่าฟันรันแทงฟาดกันจนโลกพินาศก็เพราะความโกรธ ก็คือกิเลส ได้ไม่พอ กุมอำนาจ กุมไม่พอ อยากได้อำนาจทั่วแดนโลกธาตุไม่พอ ๆ มีแต่เรื่องของกิเลส แล้วเป็นยังงั้นมันดันยังงั้นบ้างพิจารณาซิ เมื่อไม่พอแล้วมันดันใช้ใหม่ละ ความหลงเป็นพื้นฐานหยั่งรากคืออวิชชา หยั่งรากลึกไปนั้น แดกแขนงใหญ่ออกมา ๆ ผลักไสโลกทั้งสามให้ติดให้ดินทุกหย่อมหญ้า ไม่ว่าสัตว์ว่าบุคคลเหมือนกันหมด สามตัวที่สำคัญมากที่สุดก็คือตัวราคะตัณหา นี่เป็นตัววางรากฐาน จากอวิชชาที่ราคะตัณหา จากนั้นก็แตกกิ่งออกมาให้เกิดความโลภ โลภเพราะราคะตัณหา เข้าไปตรงนั้น ความโกรธความเคียดแค้นทุกอย่างเป็นเพราะราคะตัณหา เหล่านี้เป็นไฟทั้งนั้น พระพุทเจ้าทุกพระองค์สอนแบบเดียวกันหมด

ให้สัตว์ทั้งหลายระงับดับมันพออยู่ได้ อย่างน้อยที่ไม่สามารถจะละมันได้ ถ้ารักก็ขอให้ม่เบรกบ้าง อย่ามีแต่คันเร่ง เหยียบบลงดลอง ๆ จมไปทั้งรถทั้งคนโดยถ่ายเดียวใช้ไม่ได้นะ พระพุทเจ้าท่านหาความสุขให้โลก กิเลสหาความทุกขให้สัตว์โลก มันคนละฝั่งอย่างว่านี่ ฝั่งหนึ่งจะจมท่าเดียว ฝั่งหนึ่งตั้งขึ้น ๆ ตลอดเวลา นี่เราพูดถึงเรื่องธรรม ถ้าใครมีธรรมพอมีความสุข อย่าเอาวัตถุเงินทองข้าวของอะไร ๆ มาอวดธรรม อย่าเอาความโลภ ความโกรธ ราคะตัณหา มาอวดธรรมถ้าไม่อยากพินาศทั้งเป็น ให้ฟังเสียงพระพุทเจ้านะ

เวลานี้พวกเรามันยิ่งตื้อด้านเข้าไปทุกวัน ๆ อยู่ในศาสนาทั้งกินทั้งซัดศาสนาหลงไปมันไม่รู้ตัวเลยว่าซัดศาสนา ศาสนาอยู่กับใครถ้าไม่อยู่กับหัวใจเรา กิเลสซัดลงในหัวใจไม่ถูกศาสนาจะถูกอะไร ศาสนาไปอยู่ต้นไม้ภูเขาที่ไหน ก็อยู่ที่หัวใจคน ที่นี้ซัดโลกซัดโกรธซัดหลงมันก็อยู่นั้น มันก็ซัดลงไปนั้นเห็นใหม่ละ พวกนี้พวกสัวมพวกถานทั้งนั้นหัวโล้น ๆ มันก็ซัดได้ ยิ่งหัวโล้น ๆ มันยิ่งซัดใหญ่เลย ซ้ายไหล่ง่ายพวกหัวโล้น ๆ พวก

เรานี่ หลวงตาบัวมันตัวสำคัญ กำล้งวอก ๆ อยู่มันซี้ดมาสักเท่าไรแล้ว เดียวนี้ก็ไม่ ปฏิเสธว่ามันรดหรือไม่รดก็ไม่ทราบ เราไม่รับรองทั้งสองอย่าง เราไม่เอาทั้งสอง

นี่ละตัวสำคัญ ให้พี่น้องทั้งหลายทราบจากศาสนาพระพุทธเจ้าของเราทุก ๆ พระองค์ แบบเดียวกันนี้หมด น้ำที่สะอาดชำระล้างของสกปรก ของสกปรกกองทุกข้อยู่ ในนั้นเสร็จ เรียกว่าเป็นน้ำดับไฟไปในตัว ๆ คือธรรมเท่านั้น เราอย่าหวังนะ ตื่นขึ้นมา หวังแล้ว ไม่บอกมันก็หวัง แล้วก็ติดก็ตื่นเพื่อให้สมหวัง ๆ สุดท้ายจมไป ๆ เพราะกิเลส พาลากพาเซ็น มันหาความพอดีไม่ได้ะกิเลส มันดังตลอด ได้เท่าไรยังเป็นบ้าเข้าใหญ่ เหมือนเชื้อไฟใส่เข้าสู่ไฟละ ได้เข้ามานี่คือเชื้อไฟ ได้แล้วขยับใหญ่เลย ฟาดนี้ลงคลอง หมดหวังจะว่าไง

ธรรมพระพุทธเจ้าไม่เป็นอย่างนั้นนะ มีความพอดี เช่นอย่างเขากินข้าวเขาก็ยัง พอดี อิ่มปากอิ่มท้องเป็นระยะ ๆ ไป บรรเทาไปเป็นระยะ ๆ อย่างนั้น อันนี้เราก็ เหมือนกัน บรรเทาใจด้วยอรรถด้วยธรรมบ้างเป็นระยะ ๆ ไป อย่าให้มีแต่กิเลสกลืน ตลอดด้วยความหิวโหยโหยแรง ด้วยความติดความตื่นเป็นบ้าตลอดเวลา นี่คือการหิว ของกิเลสลากลง หิวตลอดเวลาหาความสุขไม่ได้คนหิว เพียงหิวอนก็ไม่ใช่สุขใช้ไหม ละ หิวอาหารการกินทุกอย่างถ้ามีความหิวมันไม่เป็นความสุข มันกวนแล้วนั้น กิเลสคือ ตัวกวนที่สุด ธรรมะตามชะตามล้างให้ความหิวมันระงับตัวลงไปพออยู่ได้ อาศัยธรรม ความพอกก็จะแทรกเข้าไป ความพอดีก็จะแทรกเข้าไป ๆ นั้นธรรม ถ้ามีธรรมแล้วความ พอดีจะติดแนบไปเรื่อย ๆ ความเหมาะสมจะติดแนบไป ถ้ามีแต่กิเลสนี้ลงคลอง ๆ ทั้ง นั้นแหละ

อย่าพากันมาอวดพระพุทธเจ้านะ พวกเรานี่คือพวกถ่านซี กับทองคำทั้งแท่งเป็น ยังไงเข้ากันได้ไหม ดูซีนี้ถ่านซีนี้ทองคำ ดูเทียบกันซี เป็นบ้าตั้งแต่ถ่านซีนั้นซีมันนำ ทุเรศนะ พุดถึงเรื่องพระเจ้าไปอยู่ในป่าในเขาท่านไปภาวนาหาอรรถหาธรรม ไปนั่งที่ ไหนรู้สึกหัวใจมีคุณค่าขึ้นมาในเวลานั้น ๆ นั้นละพระพุทธเจ้าจึงไล่เข้าอยู่ในป่าเพื่อ จะเปิดคุณค่าของจิตซึ่งมีธรรมเต็มอยู่นั้นออกให้เห็นในตัวเอง ๆ จากสถานที่เหมาะสม เช่นนั้น ไปอยู่ที่นั่นแล้วมันจะไปคิดโลภโลเลที่ไหน ไปอยู่ที่เช่นนั้น มันก็ดูสภาพความ เป็นจริง เพราะสิ่งเหล่านี้ทั้งหลายเป็นสภาวะธรรม คือความเป็นจริง ธรรมะจะพิจารณา สิ่งเหล่านี้ รู้สิ่งเหล่านี้ เพราะติดสิ่งเหล่านี้

เมื่อพิจารณาสิ่งเหล่านี้มันจะรู้ มันจะค่อยปล่อย มันจะค่อยคัดค่อยเลือกของมัน ไปในตัวของเราที่มีสติปัญญาในหัวใจ เรียกว่าเริ่มมีธรรม ธรรมอยู่ที่หัวใจไม่ได้อยู่ที่ ไหน อย่าไปหาควาเป็นบ้ากันนะ อยู่ที่หัวใจ ความทุกข์ก็อยู่ที่หัวใจ มันเผาอยู่ที่หัวใจ อันนี้เผาลึก ๆ เผาตลอด เผาทุกสัตว์ทุกบุคคลไม่เลือกหน้า เอาธรรมจับเห็นหมดเลย

พระพุทธเจ้าเอาธรรมจับนะ ไม่ได้เอาความตบอดหูหนวกไม่ได้เอากิเลสจับ กิเลสจับนี้เป็นบ้าไม่มีวันสร้างแหละถ้ากิเลสจับ ถ้าธรรมจับแล้วมีวันสร้างชาลงมาได้

นี่พูดถึงเรื่องไปอยู่ในป่าดงที่พูดตะกั๊ว วัดถ้ำภูวัก ดูที่ไหนมันเปิดมันกว้าง จิตใจมันเปิดกว้างออกไป เพราะไปเห็นสภาพที่แปลก ๆ ต่าง ๆ ก็เบิกออกไปให้รู้ทุกสิ่งทุกอย่าง สติตั้งมีกับตัว มองไปไหนก็เป็นอรรถเป็นธรรมไปเรื่อย ๆ เยือกเย็นเป็นสุข ท่านจึงอยู่ในป่าอย่างนั้น เราเห็นสถานที่นั้นเหมาะสมมากก็จึงได้ไปดู เมื่อมีโอกาสไปดูลงรถแล้วก็ไปเลยเที่ยว เที่ยวข้างบน ไม่กว้างก็ตามแต่สภาพมันเหมือนกัน มองดูนี้ก็ทั่วถึงไปหมด พอใจทุกอย่างหาที่ต้องติไม่ได้สถานที่บำเพ็ญ ที่ซัดอยู่ก็คือพวกอาหารการบิณฑบาต ก็ย้อนมาที่นี้แหละ เพราะฉะนั้นมาแล้วจึงรับเลยทันที เพื่อให้ความสะดวกแก่พระสงฆ์ท่านได้บำเพ็ญธรรมเข้าสู่ใจ

พระได้รับคุณงามความดีเข้าสู่ใจองค์หนึ่ง ๆ เป็นประโยชน์แก่โลกมากขนาดไหน คิดดูซิพระพุทธเจ้าพระองค์เดียวเท่านั้นสามแดนโลกธาตุ ทำประโยชน์แก่โลกสามแดนโลกธาตุ ภาระของเราทำประโยชน์ให้สามแดนโลกธาตุ ในขณะที่เดียวกันกิเลสมันทำความพินาศฉิบหาย ทรมานสัตว์นี้สามแดนโลกธาตุ อยู่ในกรอบของมันที่บีบบังคับทั้งนั้น มันต่างกันอย่างนั้นนะ เมื่อไปเห็นไปดูมาแล้วพอใจก็บอกเลย ตั้งแต่บัดนั้นมาจนกระทั่งปานนี้ไม่มีเคลื่อนคลาด นี่เป็นอย่างนั้นนะ นิสัยจึงว่าผาดโผนอยู่มากทีเดียว นิสัยเรา

เราพูดจริง ๆ จะให้พอดีบพอดีมันไม่ค่อยพอดี มันต้องได้ถูกอันนั้นเสียก่อนมันถึงจะย้อนเข้ามาหาความพอดีได้ นิสัยเดิมมันต้องผาดโผนทุกอย่าง ถ้าผิดก็ไปใหญ่เลย ถ้าถูกก็ขาดสะบั้นไปเหมือนกัน ต้องมีผู้กระตุกแล้วมันก็จะประมวลหาเข้าสู่ความพอดี ถ้าไม่มีผู้กระตุก ไม่มีครูบาอาจารย์กระตุกมันจะเข้าหาจุดพอดีไม่ได้ มันจะเลยเถิด ๆ ส่วนมากมันจะเลยเถิดไปทางช้วนนะ ไม่มีผู้เตือน มีผู้เตือนมันจะเลยเถิดทางดี ชยับเข้ามากี่สู่ความพอดีเสีย เป็นอย่างนั้นนะ

ไปเห็นแล้วก็บอกท่านเลย ตั้งแต่วันนั้นจนกระทั่งบัดนี้ ท่านจะรับพระเณรมากเท่าไรเราก็เปิดโล่งไว้แล้วว่า ถ้าพระท่านตั้งอกตั้งใจประพฤติปฏิบัติอรรถธรรมในสถานที่นี้แล้ว เอามาเท่าไรให้มา เราบอกเลยนะ ผมจะรับเลี้ยง นี่ข้อหนึ่ง แล้วมีข้อแก้กันอยู่ข้อหนึ่งก็คือว่า นี่หมายถึงพระผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบมุ่งหน้าต่ออรรถต่อธรรมจริง ๆ เอามาเท่าไรมาผมจะรับเลี้ยง แต่พระที่เป็นหมูขึ้นเขียงประเภทชื้อเกียจชื้อคร้านนอนไม่ตื่นนั้นให้โล่งจากภูเขาให้หมด อย่าให้อยู่ในภูเขาลูกนี้ ไม่เป็นของคู่ควรกันเลย นี่มีข้อแก้กันอยู่ เพราะฉะนั้นเวลาพระท่านมามาก ๆ เราจะแยกยังงี้ก็แยกได้ แต่เราจะไม่แยกเราจะดูไปพิจารณาไป

พระเวลามากเข้ามันเลอะได้นะ อะไร ๆ ถ้ามากเข้ามันเพื่อ ไม่เคยเพื่อตั้งแต่
 ธรรม ส่วนไหนที่จะเลยเถิดไม่ใช่ธรรม ท่านก็ห้ามเอาไว้ นั่นไม่ใช่ธรรมผิดพลาดนะ
 กิเลสเข้าไปทำลายต่างหากที่ว่ามันเลยเถิดไปอย่างนี้ มันออกไปทางกิเลสแล้ว แต่ธรรม
 แล้วพอติดตลอด นี่ก็อยู่มา ๆ ดูจะตั้งกำหนดประมาณสัก ๓๐ เป็นจุดศูนย์กลางเอาไว้
 ๓๐ กว่าบ้าง ลดลงบ้าง ๔๐ บ้าง ลดลงบ้างอยู่ในระยะนี้ เราก็มองว่าอะไร เพราะเราได้
 เคยพูดแล้วว่า ถ้าพระตั้งใจปฏิบัติดีมาเราก็มาเราไม่ว่า เรารับเลี้ยงทั้งนั้น แต่พระที่ชี้
 เกี้ยวชี้คร้านพระโกโรโกโสให้โล่งภูเขาภูนี้ทั้งหมดเราก็บอกไว้แล้ว ที่นี้เวลามาก ๆ
 ท่านก็พิจารณาในธรรมทั้งสองเงื่อนไขที่เราสอนแล้วทั้งสองนี้แหละ เราจึงยังไม่ว่าอะไร แต่
 ความสังเกตเราก็กังการ พินิจพิจารณาฟังเสียงอยู่ตลอดเวลา คอยฟังอยู่เรื่อย ๆ เอา
 จริงเอาจริงนี่นะ

จะไม่มีพระครองศาสนาพระพุทธเจ้าเลยนะเวลานี้แหละ เหลืองอร่ามเต็มบ้านเต็ม
 เมืองทั้งเขาทั้งเรา มีแต่หัวโล้นโกนผมโกนคิ้ว เอาผ้าเหลืองมาครองหัวเจ้าของก็เป็นเจ้า
 อำนาจฐิธูมานะว่า ตัวเป็นพระเป็นเณรขึ้นไปเสียแล้ว กิเลสเต็มอยู่นั้น การแสดงออก
 ของกิเลสมันก็เขา ๆ เรา ๆ ไม่มีอะไรผิดกัน เลยหาหลักหาเกณฑ์ไม่ได้ทั้งพระทั้ง
 ประชาชน เวลานี้เป็นอย่างนั้นแหละ เป็นหรือไม่เป็นดูเอา ตาใครมีทุกคน ไม่ได้ตำหนิ
 ใครละ เอาความจริงออกมาประกาศให้ดูกันฟังกันพิจารณากันไป ผิดไหมที่พูดนี้แหละ
 เมื่อได้รับการอบรมอยู่เสมอก็ก็น่าเหมือนกับต้นไม้ที่เราปลูกไว้แล้ว ก็บำรุงรักษามันด้วยปุ๋ย
 ด้วยอาหารประเภทต่าง ๆ มันก็งอกงามขึ้นเจริญขึ้นให้ได้รับดอกได้รับผล

อันนี้ก็เหมือนกัน จิตใจพร้อมที่จะรับดอกได้รับผลทางคุณธรรมอยู่เสมอด้วยการ
 บำรุงรักษาของเราก็ก็น่าเจริญ เมื่อมีการรักษาอยู่จะมีวันเจริญ ถ้ามีแต่การทำลายอย่าง
 เดียวพินาศไม่มีเหลือนะ นี่เราเป็นห่วงเราจึงต้องคอยฟังอยู่เรื่อย ๆ ไป แล้วพระนั้นตั้ง
 ใจปฏิบัติจริง ๆ ไปที่ไร โห เราสอดแทรกเอาจริง ๆ นะไม่ใช่ธรรมดา ไปแต่ละครั้ง ๆ
 ที่ไหนไม่ดีตำหนิเตียน ควรดู-ดู ควรเด็ด-เด็ดทันทีเลย อันไหนที่ดีก็เสริม ๆ นี่ท่านก็
 ถือเป็นกัจจัตถ์อันหนึ่ง เรียกว่าเป็นความเคยชินของท่านจากหัวหน้าที่พาดำเนิน ท่าน
 อุทัยท่านเป็นหัวหน้า พอตกคำมานี้ท่านก็มารวมกันที่นั่น เพราะไม่มีใครไปยุ่ง มารวม
 กันที่กุฎิ กุฎินั้นเป็นสองชั้น เลยกลายเป็นศาลาย่อม ๆ ท่านฉันจังหันที่นั่น อะไร ๆ ก็
 อยู่ที่นั่น ร่มตีสบายดี

ตอนค่ำท่านก็มาที่นั่น แล้วเอาเทปมากต่อมากคือเทปของเราที่แหละไปเปิดให้
 ฟัง แล้วต่างคนต่างนั่งสมาธิภาวนาฟังเสียงเทปตลอด อย่างน้อยต้องวันละหนึ่งม้วน ๆ
 หรือหนึ่งกัณฑ์ ๆ เสร็จจากนั้นก็ภาวนาต่อไป พอหลังจากนั้นแล้วก็เลิกกันไปภาวนา มี
 แต่การบำเพ็ญธรรมรักษาจิตใจด้วยสติปัญญาที่ค่อยเจริญ ๆ ละซี นี่เป็นกัจจัตถ์ของ

ท่านที่ทำอยู่ในสำนักนั้น ท่านทำอยู่นั้นเป็นประจำ เรื่องคนที่จะไปยุ่งนี้เราติดอยู่มากนะ บอกสถานที่นี้ไม่ใช่สถานที่ที่จะมาสั่งสมผู้คนเรื่องความยุ่งเหยิงวุ่นวายขึ้นในวัดนี้ เป็นสถานที่ที่จะระงับดับสิ่งก่อกวนทั้งหลายนี้โดยถ่ายเดียวเท่านั้น พวกแม่ครัวก็อาศัยคนในบ้านเขาสามสี่หลังคาเรือนเขาไปทำให้ อาหารเราก็จัดไปให้เรียบร้อยแล้ว เขาก็จัดก็ทำของเขาเอง

กินอะไรกิน ยากอะไรพระอรอดพระธรรมกิน การอยู่การกินใช้สอยทุกอย่าง พระกรรมฐานเพื่ออรอดเพื่อธรรมแล้วจะไม่มีอะไรยุ่งยากเลยนะ กินจืด ๆ แจ็บ ๆ พอยังชีวิตให้เป็นไปวันหนึ่ง ๆ ซึ่งจิตใจมุ่งต่อธรรมอยู่แล้ว ๆ จะไปยุ่งอะไรกับอาหารการกิน ไม่ยุ่งพูดตรง ๆ เต็ดเลย เคยพีดกันมาแล้วนี่ ก็ยังบอกแล้วไปบางบ้านเขาตีเกราะประชุมเขาว่าเราตายแล้วยังมี ฟิงซิ เอามาคุยไม่ทำไม ไม่จริงเอามาคุยทำไม ก็อย่างนั้นซิไม่กังวลกับมัน แต่กับธรรมนี้พันกันตลอดเวลา เพราะผู้ที่ถูกจริตนิสัยในทางอดอาหารนี้ อดไปหลายวันเท่าไร ร่างกายอ่อนเพลียลงไปมากเท่าไร จิตใจยิ่งตึ๊ดขึ้น ๆ เหมือนจะเหาะเหินเดินฟ้ามันสง่า ความคล่องตัว สติตั้งพับเป็นหัวตอเลย สติดีทางด้านสติ ทางด้านสมาธิสงบแนว ทางด้านปัญญาก็คล่องตัว

สำหรับเราดำเนินมาแล้วไม่มีที่ต้องตีในการอดอาหาร ไม่ว่าจะขั้นใด ขั้นที่กิเลสมันวุ่นวายก่อกวนมาก ๆ ก็ต้องอาศัยการอดอาหารระงับลงไป พอมันอ่อนตัวลงทางนี้ ความเพียรก็ตั้งได้ สติตั้งได้ สติตั้งได้ใจก็สงบได้คนเรา ขั้นต้นก็เป็นอย่างนี้ ทีนี้พอตั้งได้แล้วการพยายามของเราด้วยวิธีการอดอาหารเพื่อเป็นเครื่องหนุนการภาวนาของเราก็หนุนเข้าไปเรื่อย ก็ยิ่งเด่นขึ้นเรื่อย ๆ พอถึงวันจะฉันทน์ คือคำว่าถึงวันหมายถึงว่าธาตุชั้นธจะไปไม่รอดแล้ว กำหนดดูจากนี้ไปถึงหมู่บ้านเขา เราเคยไปเคยมาแล้วธรรมตามันไม่มีกังวลเรื่องความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า แต่เวลาอดอาหารแล้วนี้แม้แต่เดินจงกรมนี้สองสามตลบเท่านั้นมันจะตายแล้วนะ ก้าวขาไม่ออกก็ต้องนั่ง

ทีนี้ก็มาคำนวณถึงเราจะเดินทางไปหาหมู่บ้านเขาบิณฑบาตนี้ จะถึงหมู่บ้านเขาใหม่ ถ้าถึงวันนั้นค่อยไป ๆ คำนวณอยู่เรื่อย พอสมควรแล้วก็ไป ถึงขนาดนั้นมันยังไม่ไปถึงหมู่บ้านนะ ถึงแค่กลางทางนั่นแล้ว หมดกำลังไปไม่ได้ แต่จิตไม่ต้องถามเหมือนจะเหาะเหินเดินฟ้าจิตนะ นั่นละเวลาที่เราจะฉันทน์จันทน์นั่นละมันทะเลาะกัน ระหว่างจิตกับขันธ ขันธก็กลัวจะตาย ยุ่งวุ่นวายแต่จะเข้าไปบิณฑบาตมาฉันทน์ ธรรมก็กลัวจะฉิบหายในจิตใจ ลากกลับไป วันนั้นค่อยไปวันนี้อค่อยไปลากันไว้ ๆ อย่างนั้น มันอยู่ในหัวใจเรานี้แหละนี่ละทุกข์หรือไม่ทุกข์พิจารณาซิ มันเป็นกังวลอะไร มีแต่ธรรม ธรรมในใจ ร่างกายจะทุกข์มากขนาดไหนธรรมนี้ครอบ ครอบเสมอ

ความสุขความสบายความแปลกประหลาดอัศจรรย์อยู่กับธรรม ไม่ได้อยู่กับความทิว มั่นชั่งกันอยู่ตลอดเวลา เพราะฉะนั้นท่านถึงได้ฝึกหัดตัดแปลงอย่างนั้น ผู้ใดถูกในทางนั้นท่านก็เอาทางนั้น สำหรับเรานี้ถูกทางอดอาหาร การอดนอนไม่ได้เรื่องนะ ทดลองดูแล้ว อดนอนไปคืนหนึ่งเป็นอย่างนี้ สองคืนเป็นอย่างนั้น อ้าว แปลก ๆ ไม่ค่อยจะได้เหตุได้ผล รู้สึกร่างกายที่อ ที่อจนกระทั่งสมอง ไม่ได้จดจำอะไรมันก็ท้อไป ตาม ๆ กันหมดในร่างกาย สติสตั้งไม่เป็นท่า อ้าว ไม่ได้เป็นอย่างนี้ ก็เราฝึกเพื่อสติ สติไม่เด่นจะเอาอะไรมาเป็นประโยชน์ พลิกกลับ ไม่เอา

นี่ก็มีในรุดงค์ข้อสุดท้ายด้วยว่า เนลัชชิ รุดงค์ข้อที่ ๑๓ เสียด้วย ก็หยุด อย่างนั้นนะ คือท่านทำไว้กลาง ๆ แล้วแต่จะเหมาะสมกับจริตนิสัยของผู้ใดในรุดงค์บางข้อ แต่รุดงค์ที่วางเป็นพื้นฐานไว้เลยนั้นเหมาะสมทุกคน นอกจากกิเลสมันไม่เหมาะสมของมันเท่านั้นเอง เช่น ให้อยู่ในป่าในเขา เยี่ยมป่าช้าอย่างนี้ละ นี่เป็นรุดงค์เป็นพื้นฐานเหมาะสมกับการหาที่วิเวกสงัด นี้ทั่ว ๆ ไปเป็นข้อ ๆ เช่นอดนอนอย่างนี้ อดอาหารไม่มีในรุดงค์ แต่ไปมีอยู่ในบุพพสิกขา เราเห็นอย่างนั้นจะว่าไง ไม่มีในรุดงค์ ๑๓ แต่ในบุพพสิกขามันรับกันได้ตลอดจะว่าไง ไม่ได้มาทำป่า ๆ รก ๆ นี้ละ

ก็ไปถูกอย่างนี้ละ ส่วนมากที่ถูกเพราะอะไร เพราะร่างกายนี้เป็นด้านวัตถุ เป็นกำลังของจิตใจของกิเลสได้ดี เวลาฉันทมาก ๆ กินมาก ๆ นอนมาก มีแต่เพิ่มกำลังกิเลสขึ้นไป ชี้เกี่ยจี้คร้านก็มากขึ้น ๆ ราคะตัณหาที่ตัวสำคัญ มันจะคอยติดคอยตั้งอยู่ภายในใจนะ ไม่มาติดมาตั้งเล่นลิเกละครเหมือนระบำรำไปอยู่ตามโรงลิเกละครต่าง ๆ แหละ มันเล่นอยู่โรงลิเกละครภายในใจ มันแสดงอยู่ภายในมันรู้ เมื่อรู้อย่างนั้นตัดกันยังไย นี่ละอาหารเป็นสำคัญมาก ยิ่งวัยหนุ่มน้อยด้วยแล้วยิ่งรวดเร็ว มันเป็นอยู่ในจิตนะ มันติด-ติดอยู่ภายในจิต ก็เรารักษาจิตดูจิตอยู่นี้ กิเลสมันกำเริบลำพองตรงไหนมันก็รู้กันทันที ก็แก้ไขกันละชิ เพราะฉะนั้นจึงมาทางอดอาหาร

พอลดอาหารลงไป เรื่องตัวนี้มันก็ค่อยสงบ สงบสติก็ตั้งได้ ๆ ค่อยดีขึ้น ๆ อันนี้อ่อนลงเท่าไรอันนั้นยิ่งถึบยันขึ้น มันเห็นอยู่อย่างนั้นผู้ปฏิบัติธรรม ผู้ไม่ปฏิบัติอย่ามาโหมวังนั้นเลย เตี้ยวตีปากถ้ามาอดอย่างเรานะ เราเคยทุกอย่างแล้วนี่ ขึ้นเวทีอย่างชัดเจนมาแล้ว พุดอย่างป้าง ๆ ไม่สะทกสะท้านกับใคร ใครเก่งมา เพียงแต่มาเรียนเป็นหนอนแทะกระดาษเฉย ๆ ไม่นำมาปฏิบัติแล้วยังมาพุดอวดนี่ ดีไม่ตีปากแตกเลยนะ ถ้าเป็นพินคนหนุ่มก็หมดทั้งพินเลย คนแก่มันตีไม่ถูกเพราะพินมันหมดก่อนแล้ว ให้มันมีหลักมีเกณฑ์ชู้พูด การปฏิบัติมาปฏิบัติยังไย ผลได้มายังไยมันประจักษ์อยู่ในหัวใจนี้ จะไปหาใครมาเป็นสักขีพยาน ไม่ต้องไปหา พระพุทธเจ้าไม่หานี้ละ พระสาวกทั้งหลายท่านไม่หา

นี่ก็พูดถึงเรื่องวัดที่ว่านี่ที่เหมาะสมอย่างยิ่ง เรื่องการส่งอาหารนี่กะว่าวันพรุ่งนี้จะให้เขาไปแล้ว เพราะจวนจะไปกรุงเทพแล้ว ถึงเราไปก็ตาม ถึงเวลาของเขาจวนสิ้นเดือน เขาคิดของเขาเองแหละเราไม่ต้องบอก อันใดที่ส่งตลอดไปแล้วเขาจะปฏิบัติตามนั้นเลย อันใดที่ส่งเป็นวรรคเป็นตอนตามความจำเป็นเราก็ส่งตามนั้น เขาก็ปฏิบัติตามนั้น เช่น อย่างที่ว่านี่ก็เรียกว่าปฏิบัติเป็นประจำ เขาก็ปฏิบัติเอง เช่น ปัจจัยที่จะให้ประจำโรงพยาบาลไหนเดือนละเท่าไร ๆ เป็นประจำ เขาก็จัดเป็นประจำตามระยะเวลาหรือวันที่ควรจะส่งเขาก็ส่งไปเอง เราไม่ต้องบอกซ้ำอีก

นี่ละการอบรมธรรมเพื่อความดีแก่ตัวเองนี่ต้องฝึนนะ ไม่ฝึนไม่ได้ อย่าปล่อยเลยตามเลยนะถ้าไม่อยากจน เราจะหาแดนแห่งความสมหวังไม่มีเลยจนกระทั่งวันตาย ถ้าเราไม่ตั้งใจฝ่าฝืนกิเลสตัวมันลากลง ๆ ด้วยอรรถด้วยธรรมแล้ว ทุกข์บ้าง ทุกข์อันนี้เพื่อความทุกข์แก่เราเป็นไรไป ทุกข์ในการแก้ไขตัดแปลงหรือต่อสู้กับกิเลส ทุกข์อันนี้ทุกข์เพื่อความสุขนะ บินไปตามกิเลสนี้มีแต่ความทุกข์ล้วน ๆ นั่นแหละ ปล่อยเลยตามเลย สุดท้ายคนทั้งคนไม่มีอะไรมีความหมายนะ เรื่อยไปหวังนะ หวังสิ่งนั้นจะให้ความสุข สิ่งนี้จะให้ความสุข สามแดนโลกธาตุนี้ไม่มีอะไรให้ความสุขได้นะ นอกจากธรรมคือความถูกต้องตั้งงามที่ตัวปฏิบัติอยู่นี้เท่านั้น และกิเลสนี้เท่านั้นที่จะเป็นข้าศึกต่อตัวของเราซึ่งอยู่ในใจดวงเดียวกัน จึงต้องได้ฝึกตัวของเรา รวมแล้วว่าตัวของเรา ฝึกทั้งกายทั้งวาจาทั้งใจของเราแล้วความสุขจะเริ่มมีขึ้นที่นี่

การอยู่การกินการใช้การสอยต่าง ๆ สัตว์เขาก็กิน เราก็หาอยู่หากินตามธรรมดาไม่ให้ผัดผ่อนโงนทะยานถึงกับเอาไฟมาเผาตัวเอง ด้วยการทะเยอทะยานได้ไม่พออย่างนั้นนะ ความพอกก็ให้มีบ้างซิ ถ้าไม่มีธรรมไม่มีนะความพอก ตายทิ้งเปล่า ๆ แหละคนเรา ถ้ามีธรรมแล้วมีความเพียงพอ มีความเบาบาง มีความพักผ่อนหย่อนตัว ถ้าไม่มีธรรมแล้วตายทิ้งเปล่า ๆ เรื่อยเอาอะไร ๆ มาอวด นี่เป็นเรื่องของกิเลสอย่ามาอวดธรรมว่านั่นเลย ธรรมท่านเลิศยิ่งกว่านี้ขนาดไหน

คนนั้นมีนั่น คนนี้มีนี่ เอนี่มาอวดธรรม ธรรมท่านครอบโลกธาตุ มาว่าอะไร ประสาถานซื้อยามาอวดข้าว่านั่น ถ้าท่านตอบท่านจะตอบอย่างนั้น ประสาถานซื้อมาอวดข้าทำไม ข้าจมกับมัน มันขี้รดหัวข้ามาจมอยู่ในถานขี้มานานเท่าไร ข้าฟังโผล่ขึ้นมาจะเอาหัวข้าไปยัดลงในถานขี้หรือ ข้าไม่ยัด เอาหัวของแกยัดลงไปแทนเราเสียว่านั่นเข้าใจไหมละ ใครมีหัวอยากไปแทนพระพุทธเจ้าก็ไปยัดแทนเสียซิ

พระพุทธเจ้านี้เข็ดหลาบพอแล้วกับกองทุกข์อยู่ในส้วมในถานนี้ พวกเราจึงจะขยันกันอยู่แล้วไป เอมัดคอตติดกันแล้วไป ขึ้นไปพระพุทธรูปอยู่ข้างบนนี้ไปกราบพระพุทธเจ้า ฟ้องพระพุทธเจ้าว่า พระองค์นั้นหาความสุขไม่ได้เลยสู้พวกข้าพระองค์ไม่ได้

พวกข้าพระองค์ยังงั ไอ้ย หาอะไรได้อันนั้น พวกเธอหาอะไรว่ามา ไอ้ย ก็หาสิ่งที่พึงหวัง สิ่งที่พึงหวังคืออะไร คือชี้ ชี้โลก ชี้โกรธ ชี้หลง ชี้ราคะตัณหา อันนี้มันอยู่ที่ไหนพระองค์ก็จะถาม อยู่ที่พวกเธอเธอ เอาจับยึดลงไปฟาดลงไปจมไปนี้ให้มันหมดทั้งหัวอย่าเอาไปเอาอวดพระพุทธเจ้า นี่คือถ่านขี้เข้าใจใหม่ละ ไปอวดพระพุทธเจ้าทำไม พระองค์ไพล่ขึ้นมาเท่านั้นสะดุ้งเลย สามแดนโลกธาตุไหวด้วยความเข็ดหลาบในสิ่งเหล่านี้ ความเลศเลอในธรรมที่ทรงรู้ทรงเห็นในขณะนั้นพร้อมในขณะเดียวกัน อย่าเอาอันนี้มาหลอกนะ หลอกธรรมอย่าหลอก หลอกธรรมเท่ากับหลอกตัวเอง ต้มตัวเองเผาตัวเองนั่นแหละ อย่ามาหลอกนะ

ให้ตั้งใจปฏิบัติกันนะ วันหนึ่งพูดอย่างหนึ่ง ๆ หลายแง่หลายทางเพื่อประโยชน์แก่โลก เราก็ไม่ทราบจะหมุนไปทางใดบ้าง แต่เรื่องอรรถเรื่องธรรมเราพูดจริง ๆ ธรรมพระพุทธเจ้านี้ครอบโลกธาตุหมดแล้ว อย่าพูดถึงเรื่องความอึดความอั่นตันใจในการที่จะสอนโลกจากพระพุทธเจ้าจากธรรมทั้งหลายนะ นอกจากหัวใจของสัตว์โลกมันไม่ยอมฟังเสียงธรรมเสียอย่างเดียว บินลงแต่บุตรแต่คู่อเท่านั้นก็จำเป็นของมัน ถ้าหากว่ามีความอาลัยเสียตายกัน ถ้าไปถามว่ามีมีทางใหม่ ถ้ามีทางก็ไปจับหางมันดึงขึ้นมาเสีย ถ้าไม่มีทางก็จับขามันดึงขึ้นมา เตี้ยมึงจะลงถ่านหมดทั้งตัวนะว่างั้น ถ้ามันไม่ยอมยั้งบิน ๆ อยู่เธอ ก็ตบกันใส่แล้วไปเลยเข้าใจใหม่ ก็เหมือนอย่างนิทานเขา บอกว่าหยุด ๆ นะ บอกให้หยุดเท่าไรก็ไม่หยุด ๆ บอกให้หยุดไม่หยุดเธอ ไม่หยุดก็ไปเสียชี หมดทำลาย อันนี้ก็เหมือนกัน ลากขาขึ้นมามันยังไม่ไป ปิดลงทั้งขาไปเลย ให้พากันเข้าใจนะ

ไอ้ ทุเรศจริง ๆ นะ มองดูแล้วมันดูไม่ได้จริง ๆ โหย สลดสังเวชพระพุทธเจ้า พระองค์เดียวตรัสรู้ ท้อพระทัยที่จะสั่งสอนสัตว์ สั่งสอนยังงั ใ คือมันเลยเสียทุกอย่างที่เราคาดเราดันเราเดาเราสัมผัสสัมพันธ์คลุกเคล้ากันอยู่ ตลอดตั้งก็ปดั่งกัลป์มานี้ มันมีแต่พวกนี้ พวกที่ทั้งฟันทั้งไฟทั้งบุตรทั้งคู่ออยู่ด้วยกันนี้นะ พระพุทธเจ้าฝังขึ้นอย่างนี้แล้วมาเห็นอย่างที่เราเคยเป็นมาแล้วนั้น สิ่งเหล่านี้พระองค์เคยเป็นมาแล้วทั้งนั้น ก็ไม่รู้ ก็เหมือนเรา ๆ ท่าน ๆ จมไปเหมือนเขา พอฟื้นขึ้นมาปั้งเท่านั้นมองนี่มองไม่ได้แล้ว จึงประกาศขึ้นมาในธรรมที่เราเคยแสดง เป็นพุทธภาษิต

โก นุ หาโส กิमानุโท นิจจํ ปชฺชลิเต สติ

อนุทธาเรน โอนุทธา ปทีปํ น คเวสถ

นี่คือประกาศกระทู่ออย่างแรงเลย ก็เมื่อโลกสันนิวาสนี้มันเต็มไปด้วยฟันด้วยไฟของกิเลสราคะตัณหาตัวมีตตัวบอดอันนี้ เผาอยู่ทั้งวันทั้งคืนนี้ พวกเธอทั้งหลายยังหัวเรารื่นเริงกันหาอะไร นี่เปลออกนะ ทำไมไม่เสาะแสวงหาที่พึง พวกเรามันเป็นยังงั พวก โกนุหาโสเธอ มันเป็นบ้าอยู่เธอ ครั้นมาวัดก็คิดถึงบ้าน มาบ้านก็คิดถึงวัด

ครั้นเข้าทางจงกรมก็คิดถึงหมอน เลยมีแต่เรื่องความคิดหาสารประโยชน์อะไรไม่ได้เลย
มันคิดแต่อย่างนั้นแหละพวกเรานี้ เอาสะพาน ให้พร...

ปล่อยหมา ๆ ๆ ใครอย่าขังหมา ปล่อยหมา ๆ ใครอย่าไปขังหมา หมาเราไม่ได้
เป็นโทษ ถ้าขังเอาพวกทำลายชาติบ้านเมืองมาขังมันเลย ฟาดมันชี้ทะเลักไปนู่นนะ หมา
เราไม่ได้ทำลายอะไรนี่ ปล่อยมันปล่อยหมา มันออกแล้วหรือ อ้อย มันอยู่นั่นแล้วมัน
เห่าอยู่นั่น นึกว่ามันเห่าอยู่นี่ เสียงเห่าอีกทีก็

เปิดดูข้อมูล วันต่อวัน ทันต่อเหตุการณ์ หลวงตาเทศน์ถึงเรื่องอะไร ทาง internet
www.luangta.com หรือ www.geocities.com/bantadd